

MEMO

Aan: Gemeenteraad van Lansingerland
Van: Energiecoöperatie LansingerStroom
16 oktober 2024

Betreft:
Voorgenomen bezuiniging op het Energieloket.

Aanleiding:

1. Het gemeentebestuur van Lansingerland heeft in de begroting 2025 – 2028 aangegeven voornemens te zijn de subsidie ad € 40.000 voor het Energieloket vanaf 2027 te schrappen.
2. Het Energieloket Lansingerland wordt uitgevoerd door Energiecoöperatie LansingerStroom, en heeft als doel de inwoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning.
3. De gemeente heeft aangegeven in 2025 en volgende jaren een grotere rol te zien voor het Energieloket voor het bevorderen van isolatiemaatregelen, zon PV en warmtepompen door middel van collectieve trajecten; dit deels ter vervanging van de werkzaamheden van Susteen, welke eind 2024 zullen stoppen.
4. Tegen deze achtergrond is het onwenselijk de subsidie voor het Energieloket af te bouwen, en deze notitie beoogt de leden van de gemeenteraad te informeren over de mogelijke gevolgen van zo'n maatregel.

Energietransitie in Lansingerland

De energietransitie is nog lang niet af. In tegendeel; globaal genomen, en ook in Lansingerland, zijn de eerste, vooral makkelijke stappen gezet, zoals bewustwording en aanpassing van gedrag. Circa 60% van de woningen in de gemeente is van vóór het jaar 2000 en die zijn deels geïsoleerd; bouw van ná 2000 is gemiddeld van hogere kwaliteit, maar nog lang niet overal energie neutraal. Nu het laaghangend fruit grotendeels is geplukt, moeten volgende stappen gezet worden. Oudere woningen die moeilijk te isoleren zijn, of waarvan eigenaren niet over financiële middelen en/of kennis en kunde beschikken om stappen te maken, moeten ook aan de beurt komen. Als een huis goed geïsoleerd is en zon-PV is al geïnstalleerd moet de volgende stap gemaakt worden: warmtepompen waar mogelijk, en andere efficiënte warmte voorzieningen, zoals warmtenetten, voor woningen waar geen pomp mogelijk is. En er is nog meer nodig: de eerste transitie-initiatieven veroorzaken congestie en onbalans in het elektriciteitsnet. Netbeheerders bouwen capaciteit bij, maar inwoners en bedrijven kunnen ook grote bijdragen leveren door productie en gebruik op het niveau van het huishouden, buurt of industrieterrein beter op elkaar af te stemmen, waardoor dure investeringen in het net deels voorkomen kunnen worden. Dit zal niet vanzelf gebeuren. De energiecoöperatie LansingerStroom ontplooit tal van initiatieven om de energietransitie te bespoedigen en is voornemens deze te intensiveren.

Wat is en doet het Energieloket?

Het Energieloket bestaat uit twee delen: naast een online Energieloket is er een fysiek Energieloket aan Herenstraat 28 te Berkel en Rodenrijs waar inwoners thema-avonden bezoeken over maatregelen ter verduurzaming van hun woning, hulp kunnen krijgen bij het begrijpen van hun energierekening, ondersteund worden bij subsidie aanvragen, of gewoon binnen kunnen lopen met hun vragen over mogelijkheden voor energiebesparing, eigen zonnepanelen, of participatie in collectieve projecten.

Het Energieloket is ook de werkplek voor de vrijwilligers die de verduurzaming trekken, en daarmee de basis voor burgerparticipatie.

In 2023 heeft het fysieke Energieloket zo'n 700 inwoners binnen gehad:

- Spontane bezoekers met hun vragen over energiebesparing en energie opwekken;
- Deelnemers aan twaalf thema avonden over isoleren, zonnepanelen en warmtepompen;
- Inwoners op afspraak over het begrijpen van de energierekening, of hulp bij subsidie aanvragen;
- Lokale organisaties en ondernemersnetwerken over verduurzaming (o.a. Repaircafé, Houtbank, Ronde Tafel).

Daarnaast is het fysieke Energieloket een afhaalpunt voor uitgifte van materialen voor verduurzaming, PMD zakken, sedum zaden en dergelijke, waar regelmatig mensen even binnenwippen.

Belangrijk ook is de rol die de ruimte biedt aan onze vrijwilligers en lokale partners; de ruimte wordt bijna dagelijks gebruikt als ontmoetings- en werkplaats. Dit o.a. voor:

- Ad-hoc afstemming over actuele knelpunten bij inwoners en leveranciers;
- Instructiebijeenkomsten en bijspijkersessies voor energiecoaches en andere vrijwilligers, inclusief ontwikkeling van demonstratiemateriaal;
- Lokale projectgroepen met vrijwilligers en bewoners voor ontwikkelingen zoals warmtesafari's, wijkcampagnes, collectieve warmte en zonnedakprojecten;
- Coördinerend en bestuurlijk overleg.

Bezuinigingsvoorstel

In het voorstel van het gemeentebestuur wordt het Energieloket in 2027 vervangen door een balie in het gemeentehuis. Aan zo'n constructie kleven twee grote bezwaren:

1. De energiecoöperatie LansingerStroom is van en voor de inwoners van Lansingerland; zij is geen uitvoeringsorganisatie van de gemeente. Om die onafhankelijke positie kenbaar te maken is eigen huisvesting nodig; een balie in het gemeentehuis kan verwarring scheppen over onze onafhankelijke positie.
2. Zoals hierboven aangegeven is het fysieke Energieloket veel meer dan een balie. Het is een werkruimte, een leerruimte, een overlegruimte, waar tal van nieuwe initiatieven voor de energietransitie in Lansingerland starten.

LansingerStroom begrijpt de noodzaak van gemeentelijke bezuinigingen en dat zij als gesubsidieerde organisatie onderwerp van gesprek is. LansingerStroom is bereid om over mogelijke bezuinigingen te spreken, maar dit mag niet ten koste gaan van de energie-transitie ambitie van de gemeente en haar inwoners; integendeel: LansingerStroom ziet mogelijkheden voor versnelling van die transitie, ook bij een lagere subsidie van de gemeente, en zal zich daar de komende jaren voor inzetten.

LansingerStroom ziet mogelijkheden om inkomsten te vergroten, onder andere door participatie in collectieve energieprojecten. Maar enige subsidie van de gemeente voor continuering van het Energieloket zal ook in de toekomst nodig zijn.

Jan Al, voorzitter@lansingerstroom.nl; 06 30 39 06 26

Aad van Bohemen, secetaris@lansingerstroom.nl; 06 43 42 51 87

0-0-0